

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЛМЫКИЯ

ПРИКАЗ

«04» 02 2016 г.

№ 136

г. Элиста

О проведении итоговой аттестации по образовательным программам основного общего и среднего общего образования по предметам региональной компетенции «калмыцкий язык» и «калмыцкая литература»

В соответствии с частью 13 статьи 59 Федерального закона от 29 декабря 2012 г. № 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации» и подпунктом 2.1.11 Положения о Министерстве образования и науки Республики Калмыкия, утвержденного Постановлением Правительства Республики Калмыкия от 16 декабря 2013 г. № 570, приказываю:

1. Утвердить:

экзаменационные материалы для проведения итоговой аттестации по образовательным программам среднего общего образования по предметам региональной компетенции «калмыцкий язык» и «калмыцкая литература» (далее – итоговая аттестация) согласно приложению;

расписание проведения итоговой аттестации:

17 мая 2016 года

9 класс - калмыцкий язык (обязательный)

18 мая 2016 года

9 класс - калмыцкий язык (резервный день)

19 мая 2016 года

11 класс – калмыцкая литература (обязательный);

20 мая 2016 года

11 класс – калмыцкий язык (по выбору);

23 мая 2016 года

11 класс – калмыцкая литература (резервный день).

2. Провести итоговую аттестацию с использованием открытых билетов для обучающихся, освоивших образовательные программы среднего общего образования по предметам региональной компетенции «калмыцкий язык» и «калмыцкая литература».

3. Отделу науки и развития регионального образования (Убушиева З.П.):
обеспечить организацию проведения итоговой аттестации;

подготовить аналитическую справку по результатам проведения итоговой аттестации в срок до 15 июня 2016 г.

4. Руководителям муниципальных органов управления образованием в районах и г. Элиста:

организовать проведение итоговой аттестации согласно пункту 1 настоящего приказа;

осуществить надлежащий контроль за подготовкой образовательных организаций к проведению итоговой аттестации;

представить отчет о проведении итоговой аттестации в отдел науки и развития регионального образования в срок до 30 мая 2016 года.

5. Руководителям образовательных организаций:

5.1. организовать проведение итоговой аттестации;

5.2. провести информационно-разъяснительную работу с участниками итоговой аттестации, их родителями (законными представителями) по вопросам проведения итоговой аттестации;

5.3. обеспечить в образовательных организациях в дни проведения итоговой аттестации:

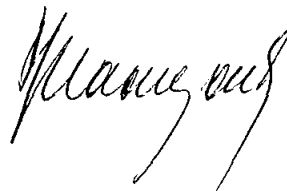
проверку образовательных организаций на предмет выявления взрывчатых веществ и взрывных устройств;

охрану, строгое соблюдение пропускного режима и режима информационной безопасности при проведении итоговой аттестации;

организацию медицинского обслуживания.

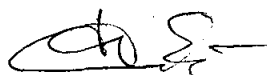
6. Контроль за исполнением данного приказа оставляю за собой.

Министр образования
и науки Республики Калмыкия

Н.Г. Манцаев

31- Чубушев 3.11

Утверждено приказом
Минобрнауки РК
от 04.02.16 № 128

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
1 - вариант

- I. Дурна төр Эрнжэнэ Константи́нэ үүдэлтд (үлгүрэр батлх).
- II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Нуура Владимир – Хальмг улсин шүлгч.”
- III. 5-7 нурвнтс чеежэр келж өгтн. Өвэрцинь йилһж келтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
2 - вариант

- I. Бадмин Алексейин “Алтн шорад даргддо” романа седв, аһулһ, дүрмүдин өвэрц.
- II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Инжин Лиж – билгтэ шүлгч”.
- III. Баатрлг туульсин өвэрц. Нег тууль ахрар келтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
3 – вариант

- I. Эрнжэнэ Константи́нэ “Элстин уласнд” гидг поэмин учр-утхинь, хол дүрин ухан-тоолвринь.
- II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Буджала Егор – Хальмг улсин шүлгч”.
- III. Хальмг улсин дуд – жирһлин түшг. 2-3 дууна үгинь чеежэр келх.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
4 - вариант

- I. Жимбин Андрейин шүлглэнэ төрмүд. Нег шүлг шалһтн.
- II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Көглтин Даван үүдэлтд хальмг улсин туувриг бурушажах шүлгүд”.
- III. Сидтэ туульсин өвэрц. Нег тууль ахрар келтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
5- вариант

- I. Балакан Алексейин шүлглэнэ төрмүд. Нег шүлг шалһтн.
- II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Хальмг келнэ туск шүлгүд”.
- III. 3-5 йөрэл чеежэр келж өгтн. Келнэ өвэрцинь йилһтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
6 - вариант

- I. Хальмг улсин зовлн Инжин Лижин “Харалта өдрмүд” гидг түүкд.
- II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Сиврүр туулһсна төр Бадмин Алексейин үүдэлтд”.
- III. Нег шүлг чеежэр келэд, төринь, сурһмжинь келж өгтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
7 – вариант

- I. Төрскнэ төр Буджала Егорин шүлглэнд.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Өөрд-хальмгин кезэнк утх-зокъял”.

III. Домгуд. Нег домг ахрар келтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

8 - вариант

I. Күүкд күүнэ чинр Балакан Алексейин үүдэлтд (нег үүдэврэр батлх).

II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Балакан Алексейин хальмг утх-зокъялд орулсн тэвц”.

III. 15-ас үлү тээлвртэ тууль келж өгтн. Күүнэ төлжлһнд (развитие) орулжах чинринь йилһтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

9 – вариант

I. Жимбин Андрейин түүклэнэ төрмүд (нег үүдэврэр батлх).

II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Эрнжэнэ Константин – Хальмг улсин амн урн үгин зөөрин хадһлач”.

III. Бээцин туульсин өвэрц. Нег тууль ахрар келтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

10 - вариант

I. Инжин Лижин шүлглэнэ төрмүд. Нег шүлг шалһтн.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Төрскэн харсгч Алдр дээнэ төр Жимбин Андрейин үүдэлтд”.

III. 20-эс үлү үлгүр чеежэр келж өгтн. 1-2 үлгүрин сурһмжинь цээлһтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

11 - вариант

I. Дурна төр Буджала Егорин шүлглэнд.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Дээнэ туск үүдэврмүд”.

III. 5-7 хурвнтс чеежэр келж өгтн. Өвэрцинь йилһж келтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

12 - вариант

I. Шагшавдын төр Бембин Тимофейин тежгүдт.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: «Чини дурта шүлг».

III. Хальмг улсин дуд – жирһлин түшг. 2-3 дууна үгинь чеежэр келх.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

13 – вариант

I. Хальмг теегин дүр Бадмин Серэтрин үүдэлтд.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: «Эңкр улсин дүрмүд утх-зокъялд».

III. Бээцин туульсин өвэрц. Нег тууль ахрар келтн.

2016 жилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

14 – вариант

I. Төрскнэ төр Буджала Егорин шүлглэнд.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Хальмг улсин алдр үрдүдин дүрмүд”.

III. Сидтэ туульсин өвөрц. Нег тууль ахрар келтн.

2016 эжилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

15 – вариант

I. Бембин Тимофейин шүлглэнэ төрмүд. Нег шүлг шалһтн.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Хальмг утх-зокъялын дурта үүдэвр”.

III. Баатрлг туульсин өвөрц. Нег тууль ахрар келтн.

2016 эжилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

16 – вариант

I. Багшин дүр Нуура Владимирын шүлглэнд.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: «Хальмг улсин тууж утх-зокъялд».

III. Нег шүлг чеежэр келэд, төринь, сурһмжинь заатн.

2016 эжилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

17- вариант

I. Бичкдүдин төр Шугран Веран үүдэлтд. Нег шүлг шалһтн.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Хальмг утх-зокъял мини жирһлд”.

III. 3-5 йөрэл чеежэр келж өгтн. Келнэ өвөрцинь йилһтн.

2016 эжилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

18– вариант

I. Эльдшэ Эрднин “Зая-Пандит, эс гиж Эдстэ Ном” поэмин седв, үүл-йовдлыг шинжлтн.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: «Хальмг Таңһчин частрин түүрвэчнр».

III. Домгуд. Нег домг ахрар келтн.

2016 эжилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

19 – вариант

I. Нуура Владимирын шүлглэнэ һолгч төрмүд. Нег шүлг шалһтн.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: «Амн урн билгин зөөр утх-зокъялд».

III. 20-эс үлү үлгүр чеежэр келж өгтн. 1-2 үлгүрин сурһмжинь цөөлһтн.

2016 эжилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

20 – вариант

I. Элст балһсна дүр Шугран Веран шүлглэнд.

II. Күүндвр тогталһн. Төр: «Дурта бичэч».

III. 15-ас үлү төөлвртэ тууль келж өгтн. Күүнэ төлжлһнд (развитие) орулжах чинринь йилһтн.

2016 эжилин туула сар

11-гч класс. Хальмг утх-зокъял

21 – вариант

I. Эльдшэ Эрднин шүлглэнэ төрмүд. Нег шүлг шалһтн.

- II. Күүндвр тогталһн. Төр: “Хальмг теегин дүр утх-зокъялд”.
III. 5-7 һурвнтс чеежэр келж өгтн. Өвэрцинь йилһж келтн.

2016 эжилн туула сар

**11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
22 – вариант**

- I. Балга Санжин “Күүкнэ эрүн нерн” түүкин седв, үүл-йовдл, һол дүрмүдинь шинжлх.
II. Күүндвр тогталһн. Төр: «Утх-зокъялд хальмг улсин авъяс-заңшал олзлһн».
IV. Хальмг улсин дуд – жирһлин түшг. 2-3 дууна үгинь чеежэр келх.

2016 эжилн туула сар

**11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
23 – вариант**

- I. Көглтнн Даван “Ухана буцлт” поэмин аһулһ, седв, дүрмүдин онциг шалһтн.
II. Күүндвр тогталһн. Төр: «Мини дурта дүр хальмг утх-зокъялд».
III. Баатрлг туульсин өвэрц. Нег тууль аһрар келтн.

2016 эжилн туула сар

**11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
24 – вариант**

- I. Бадмин Алексей – билгтэ түүклэч.
II. Күүндвр тогталһн. Төр: «Орс келэр бичдг шүлгчнр».
III. Сидтэ туульсин өвэрц. Нег тууль аһрар келтн.

2016 эжилн туула сар

**11-гч класс. Хальмг утх-зокъял
25 – вариант**

- I. Төрскән харсгч Алдр дээнэ төр Инжин Лижин үүдэлтд (нег үүдэврэр батлх).
II. Күүндвр тогталһн. Төр: «Хальмг утх-зокъялын янзс (жанр)».
III. Бээцин туульсин өвэрц. Нег тууль аһрар келтн.

2016 эжилн туула сар

**11-гч класст хальмг утх-зокъялын шүүврн даалһврмуд
(өршэнгү журм)
1 - вариант**

- I. Бадмин Алексей. Жирһлин болн билгин хаалһнь.
II. “Эңкр багшм” гидг төрэр келвр тогталһн.

2016 эжилн туула сар

**11-гч класст хальмг утх-зокъялын шүүврн даалһврмуд
(өршэнгү журм)
2 - вариант**

- I. Көглтнн Дава. Жирһлин болн билгин хаалһнь.
II. “Зул – хальмг улсин нас авдг өдр” гидг төрэр келвр тогталһн.

2016 эжилн туула сар

**11-гч класст хальмг утх-зокъялын шүүврн даалһврмуд
(өршэнгү журм)
3 – вариант**

- I. Бембин Тимофей. Жирһлин болн билгин хаалһнь.
II. “Увлин амрлһн” гидг төрэр келвр тогталһн.

2016 жилин туула сар

11-гч класст хальмг утх-зохъялын шүүврин даалхврмуд
(өршөнгү журм)

4- вариант

I. Жимбин Андрей. Жирһлин болн билгин хаалһнь.

II. “Мини унг - тохм” гидг төрэр келвр тогталһн.

2016 жилин туула сар

11-гч класст хальмг утх-зохъялын шүүврин даалхврмуд
(өршөнгү журм)

5- вариант

I. Балакан Алексей. Жирһлин болн билгин хаалһнь.

II. “Эк аһу ик чинртэ нерн” гидг төрэр келвр тогталһн.

2016 жилин туула сар

11-гч класст хальмг келнэ шүүврин даалхврмуд
(эврэ дурар)

1- вариант

I. Шалһлтын көдлмш (амн үгэр).

1. Текстиг айслулж умштн.

2. Умшсн тасрхад нер өгэд, хол ухаһинь ахрар келж өгтн.

Бичкнэсн авн эк-эцкдэн дөн болад дассн Тамара ода эцкиннь ормд сэн хөөч болв. Күүкн Тамара - эврэннь дамшлтта көдлмшэри төрскн республикдэн нертэ хөөч. Эн хөөч-күүкиг совхозин күч-көлсчнр, элгн-саднь, үүрмүднь – цуһар күндлнэ, тевчнэ. Күүкнэ экнь – теглг нурһта, тиньгр чирэтэ күүкд күн. Ода ачнртан, зеенрэн энкрлжэх ээжин седкл байрар дүүрн. Тамара ах-дүүһэри йисн: Ваня, Нина, Аня, Галя, Араша, Санж, Баатр, Кеемэ.

Көдлмшч Тамара эдл-ахун техникиг йир сэн меднэ. Трактор, автомобиль залж чадна. Тракторт көдлж йовхдан күүкнэ эс кесн көдлмш уга: һазр хаһлв, тэрэ тэрв, урһц хурав, олна малд хот белдв. Эдл-ахудан механизатор көдлсндэн, күч-көлснэ сэн ашмуд бэрсндэн Тамара олн-зүсн медаляр, темдгэр ачлгдла.

Ода баһ наста Тамара Дмитриевна ах хөөчин көдлмш дааж авв. Хальмг республикин делегацд хөөч Тамара кесг орн-нутгт одв: Моңһл республикд, Чехословакд болн нань чигн.

II. “”Жанһр” болн жанһрчнр” гидг төрэр багш болн сурһульчин хоорнд күүндвр тогтатн (амн үгэр).

III. Хальмг келэр радио(теле)зэнгллһ (информация) тогтаж амн үгэр келтн (амн үгэр).

2016 жилин туула сар

11-гч класст хальмг келнэ шүүврин даалхврмуд
(эврэ дурар)

2 - вариант

I. Шалһлтын көдлмш (амн үгэр).

1. Текстиг айслулж умштн.

2. Умшсн тасрхад нер өгэд, хол ухаһинь ахрар келж өгтн.

Мана өрк-бүл элгн-садарн өнр. Нанд эк, эцк бээнэ, деерэн хойр ахтав, доран хойр дүүтэв. Экин талас ээж-аав бээнэ, наһцх, наһц эгч бас бээнэ. Теднэ үрдүднь нанд бөлнр. Эцкин талас авһ, һаһа бээнэ, аав-ээж хойр бас бээнэ.

Мини эк-эцк хоюрн тосхачнр, аавнр-ээжнр ода амрлһнд бээцхэнэ. Хойр ахм школан төгсөчкэд, ик сурһульд дасчана. Би хойр дүүтэһэн школд сурчана. Авһ, һаһа хойр бас көдлжэнэ. Авһм - эмчэр, һаһам – багшар. Эдн бас өрк-бүлтэ. Авһин гергн маднд – авһ бергн. һаһан залу – күргн ах. Үрдүднь маднд – үйнр.

Байрин өдрмүдиг мадн цуһар хамдан давулнавидн. Ик бичкн уга цуглрхла, гер дүүрч одна, эндэн инэдн-шууган болна.

Келхд, мана өрк-бүлд хол болн өөрхн төрлмүд дала бээнэ. Садта күн жирһдг, салата модн бүчрлдг гиж келгдсн үг бээдг. Хуучн үгд худл уга.

II. “Очра Номг” гидг төрэр ээж болн зе күүкнэ хоорнд күүндвр тогтатн (амн үгэр).

III. Хальмг келэр радио(теле)зэнгллһ (информация) тогтаж амн үгэр келтн (амн үгэр).

2016 жилин туула сар

11-гч класст хальмг келнэ шүүврин даалһврмуд

(эврэ дурар)

3 - вариант

I. Шалһлтын көдлмш (амн үгэр).

1. *Текстиг айслулж умштн.*

2. *Умшсн тасрхад нер өгэд, хол ухаһинь ахрар келж өгтн.*

Дээнэ ветеранмудыг балһсна уульнд үзх болһнд медж, таньж йовсн, хам-хоша бээсн эмтн сангдна. Теднэ негнь Петр Менклеевич Иванов Көтчнрэ районд Ноожур селэнд 1923 жидд төрсмн. Байн элгндэн ялч болж йовсн угатя көвүн школд сурад, Абганеровск дундын школын 7 классин сурһуль төгсэв.

Тер цагт Көтчнрэ нутга Авһнра МТС деер трактористирин курс секгдв. Эдл-ахуст элвгэр техник иржэх цаг билэ, тегэд трактор залж чаддг медрлтэ эмтн кергтэ бээсмн. Курст сурчах эмтнэс хамгин баһ настань Пүрвэ болдмн. Дала цаг давсн уга, трактор залх зөв өгчэх цаасан авад, герүрн хэрж ирэд, күч-көлснэ хаалһан эн эклв.

Болв энүнэ күслинь төвкнүн жирһлин дэн эдв. Гитлеровцнрин өршэнгү, аврлт уга дэврлһн цуг эмтнэ ни амрг жирһлиг тарав. Төрскэн хортнас харсх цаг ирв.

II. «Хальмг Таһчин алдр үрн» гидг төрэр хойр сурһульчин хоорнд күүндвр тогтатн (амн үгэр).

III. Хальмг келэр радио(теле)зэнгллһ (информация) тогтаж амн үгэр келтн (амн үгэр).

2016 жилин туула сар

11-гч класст хальмг келнэ шүүврин даалһврмуд

(эврэ дурар)

4 - вариант

I. Шалһлтын көдлмш (амн үгэр).

1. *Текстиг айслулж умштн.*

2. *Умшсн тасрхад нер өгэд, хол ухаһинь ахрар келж өгтн.*

Темэн жил яһад уга болсмби? Эн сурврт хэрү өгхин кергт, кезэңк нег хуучн тууль тодлх зөвтөвидн.

Жилмүдт ангудын нер өгхин төлө Бурхн цуг ангудыг цуглуулна. Теднэс оратж ирсн хулһн темэн хойр болна. Жилмүдиг төгөһэд өгчкснэ хөөн негхн жил үлднэ, оратж ирсн хулһн темэн хойрас кенднь жил күртхмн гийһэд, зүтклдэн болна. Тиигхлэ Бурхн зэрлг һарһна: “Кен эн хойрас түрүн болж маһндур һарх шар нариг үзх, тернь эврэ жилтэ болхмн”. “Би түрүн болж үзхв, - гийһэд темэн санна, - юнгад гихлэ би ик, өндрлм. Хулһн болхла, бичкн”. Болв альк үзгэс нарн һархинь темэн медхш.

Маһндур өрүн нарн һардг кемдэн дорд үзгэс босхла, терүг хулһн түрүн болж үзнэ, юнгад гихлэ хулһн темэнэ бөк деер сууһад авчкдг болна. Темэн альдас нарн һарчахинь үзхэр седэд, толһаһан нааран-цааран эргүлэд бөөтл, хулһн түрүлдг болна. Тегэд ик болн өндр темэн жил уга үлднэ.

II. «Хавр - цугтаднь байр» гидг төрэр хойр үүрин хоорид күүндвр тогтатн (амн үгэр).

III. Хальмг келэр радио(теле)зэнгллһ (информация) тогтаж амн үгэр келтн (амн үгэр).

2016 жилин туула сар

11-гч класст хальмг келнэ шүүврин даалһврмуд

(эврэ дураp)

5 - вариант

I. Шалһлтын көдлмш (амн үгэр).

1. Текстиг айслулж умштн.

2. Умшсн тасрхад нер өгэд, хол ухаһинь ахрар келж өгтн.

Хавр ирнэ. Торһас жинһсн дууһан тенгрт дуулна. Теегт хаврин түрүн цецгүд һарна. Эдниг эмтн шар хонх гинэ. Дарунь улан, шар, цаһан, цецкр болн нань чигн өңгтэ бамб цецгүд урһна. Болв сүл жилмүдт бамб цецгүд теегт хая-хая үзгднэ. Эдниг күн таслад уга кежэнэ. Цөөкн жилэс тас үзгддгэн уурх гиж сангдна, тернь һундлгта.

Урднь элстихн Дивное селэ ордг хаалһд “двадцатка” гиж нерэдг һазрур хаврт одж амрдг билэ. Тег йир сээхн болдмн. Шар, улан, цаһан, оошк бамб цецгүд сээхн намчта кевс мет теегиг кеерүлдмн. Бамб цецгүд то-томж уга бээсмн.

1994 жилин хаврар Приютна района һардвр иим тогтавр батлж авсмн – цецгүд таслсн күн ялла харһхмн. Зөрм райодар бас тиим тогтаврмуд батлгдла.

Сүл жилмүдт мана Танһчд жил болһн “Бамб цецгин частр” гидг байр болна. Цуг танһчд бамб цецгүд бичэ таслгдтха! Дорас өсч йовх үйнр байр-бахмж кетхэ гиж, теегин кеерүл бамб цецгүдиг хадһлхмн.

II. «Эк аһу ик чинртэ нерн» гидг төрэр аав болн ачин хоорид күүндвр тогтатн (амн үгэр).

III. Хальмг келэр радио(теле)зэнгллһ (информация) тогтаж амн үгэр келтн (амн үгэр).

2016 жилин туула сар